

ע"פ 7506/23 - פלוני נ' מדינת ישראל

בית המשפט העליון

ע"פ 7506/23

לפני:

כבוד השופט דוד מינץ
כבוד השופט עופר גרוסקופף
כבוד השופטת רות רון

המערער:
נגד

פלוני

המשיבה:

מדינת ישראל
ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי
בחיפה (השופטים י' ליפשיץ, ג' ציגלר ו-ש'
מנדלבום) בתפח"ע 63831-12-22 מיום
15.8.2023

תאריך הישיבה:
בשם המערער:

כ' חשוון התשפ"ה (21 נובמבר 2024)

בשם המשיבה:

עו"ד מריה ציבלין

פסק-דין

השופט דוד מינץ:

לפנינו ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (השופטים י' ליפשיץ, ג' ציגלר, ו-ש'
מנדלבום) מיום 15.8.2023 בתפח"ע 63831-12-22.

1. המערער הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן שהוגש במסגרת הסדר טיעון, במאות
רבות של עבירות אונס, מעשי סדום ומעשים מגונים שביצע בבתו (להלן: המתלוננת) במשך כארבע
שנים, בהיותה כבת 9 עד 13 שנים. המעשים הופסקו רק כאשר דרשה ממנו המתלוננת שיחדל ממעשיו

ולא יגע בה. גם לאחר מכן ניסה המערער לשדלה למגע מיני אך היא סירבה לכך. הסדר הטיעון לא כלל הסכמה לעניין העונש.

2. בית המשפט בגזר דינו קבע כי מדובר במקרה קיצוני המחייב ענישה מחמירה, בהתחשב בכך שהמערער, אביה הביולוגי של המתלוננת, ניצל את תמימותה ואת הקשר הטוב שהיה ביניהם על מנת לבצע בה מעשים מיניים רבים מספור, חלקם ברף החומרה המקסימלי, מתוך רצונו לספק את צרכיו המיניים. בנוסף עמד בית המשפט על מידת הפגיעה הרבה בערכים החברתיים המוגנים; על הנזקים הנפשיים הקשים שנגרמו למתלוננת; על מדיניות הענישה הנוהגת; ופירט את הנסיבות המועטות לקולא ובהן העובדה שלמעשי המערער לא לוו אלימות או הפעלת כוח והעובדה שהמערער חדל ממעשיו לאחר שהמתלוננת דרשה ממנו לעשות כן. בהתחשב במכלול נסיבות אלו, מתחם העונש ההולם הועמד על 19 עד 24 שנות מאסר בפועל.

3. בקביעת העונש בתוך המתחם נשקלו הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה ובהן העובדה שהמערער לקח אחריות על מעשיו בטרם החלה חקירתה הנגדית של המתלוננת. כן ניתן משקל מסוים לגילו המבוגר של המערער, להיעדר עבר פלילי ולכך שהמערער פרנס את משפחתו במשך שנים רבות. ברם, הודגש כי לנסיבות אישיות כגון אלו יש ליתן משקל מוגבל בנסיבות של ביצוע עבירות מין במשפחה. לאור מכלול הנסיבות ובעיקר על רקע לקיחת האחריות על ידי המערער, מצא בית המשפט למקם את העונש בחלקו התחתון של המתחם. לפיכך הושת על המערער מאסר בפועל למשך 20 שנים בניכוי תקופת מעצרו; מאסר על תנאי שלא יעבור עבירת מין מסוג פשע, למשך 12 חודשים; מאסר על תנאי שלא יעבור עבירת מין מסוג עוון, למשך 6 חודשים; ופיצוי למתלוננת בסך של 90,000 ש"ח.

4. על גזר הדין הגיש המערער את הערעור שלפנינו, בו נטען כי בית המשפט שגה בקבעו מתחם עונש מחמיר שלא על פי מדיניות הענישה הנהוגה; כי לא היה מקום לקבוע שמדובר "במקרה קיצוני בחומרתו" שכן אין מדובר במעשים "חמורים יותר מכל עבירות המין במשפחה"; וכי ישנן נסיבות רבות לקולא המצדיקות כשלעצמן הפחתה בעונש. כן נטען כי לא ניתן די משקל לכך שמדובר באדם בוגר המראה נכונות להשתלב בתהליך שיקומי וטיפול, להיעדר עבר פלילי, לנסיבות המשפחתיות השונות ולהשלכות מאסרו הארוך על התא המשפחתי.

המשיבה מנגד סמכה ידיה על גזר דינו של בית המשפט המחוזי וטענה כי אין מקום להפחתה כלשהי בעונשו של המערער, אשר ביצע מאות מעשים חמורים ביותר במשך תקופה משמעותית בביתו הקטינה.

5. דין הערעור להידחות. כידוע, אין זו דרכה של ערכאת הערעור להתערב בחומרת העונש שנגזר על ידי הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים בהם נפלה טעות מהותית בגזר הדין או כאשר העונש שנגזר חורג באופן ניכר וממשי ממדיניות הענישה הנוהגת (ראו למשל, לאחרונה: ע"פ 2276/23 שאמי נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (11.9.2024); ע"פ 7451/23 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 30).

((29.9.2024)).

6. לא פעם ולא פעמיים עמד בית משפט זה על חומרתן הרבה של עבירות מין, לא כל שכן כאשר אלה מבוצעות בקטינים ובתוך המעגל המשפחתי הקרוב. לא ניתן להפריז במידת פגיעתן של עבירות מעין אלה בקרבן, בתוך ביתו-מבצרו, במקום בו הוא אמור לחוש מוגן מכול, תוך ניצול נפשע של פערי כוחות, תמימות ויחסי אמון (ראו למשל: ע"פ 2336/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (10.1.2017); ע"פ 9036/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (27.1.2020); ע"פ 7307/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 21 (11.11.2019)). מכאן גם נובע הצורך בנקיטת מדיניות ענישה מחמירה כלפי מי שהורשע בביצוע עבירות מין אלה, אשר תשקף את הנזקים הממושכים מהם סובלים נפגעי עבירות אלו, כמו גם את סלידתה העמוקה של החברה מהן ואת הוקעתן הנחרצת (ע"פ 4731/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (3.10.2019); ע"פ 2538/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (13.11.2019); ע"פ 1419/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 30 (13.12.2020)).

7. המערער לא הציג טעמים משכנעים להתערבות בעונש שנקבע לו, אשר לכתחילה ממוקם כמעט ברף התחתון של מתחם הענישה, שנקבע גם הוא לאחר סקירה מפורטת של מדיניות הענישה הנוהגת ובשים לב לשיקולים הרלוונטיים. העונש שהוטל הולם את משך המעשים וריבוי המקרים; את ניצול הקרבה, יחסי המשפחה והאמון שנתנה בו המתלוננת; ואת הנזקים הקשים שנגרמו למתלוננת כפי שמשתקפים מתסקיר נפגעת העבירה שהוגש בבית המשפט המחוזי כמו גם לפנינו. אין כל מקום לשעות לטענת המערער כי בית המשפט שגה בכך שאפיין את נסיבות המקרה כמקרה "קיצוני בחומרתו". מדובר במעשים קשים המעוררים סלידה עזה וראויים לכל הוקעה וגינוי. המערער ניצל באופן מוחלט את תמימותה של בתו ואת היותה נתונה לחסדיו בשל מעמדו בתוך התא המשפחתי; זאת החל מגיל צעיר ביותר, בהיותה קטינה חסרת הבנה ונתונה למרותו, ועד אשר עמדה על דעתה ודרשה כי המעשים ייפסקו.

8. בית המשפט נתן משקל מסוים, לא רב, לעובדה שלא הופעלה אלימות בעת ביצוע המעשים, ולא בכדי. במעשים כגון אלה אשר מעצם טבעם משקפים ניצול עמוק ובוטה של התא המשפחתי, בהם אב בוגר הופך את ילדתו הצעירה לכלי למימוש וסיפוק צרכיו המיניים, העובדה שהדבר לא נעשה ב"אלימות" רגילה אין בה כדי להקהות מחומרת המעשים ותוצאותיהם החמורות (וראו גם למשל: ע"פ 2433/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (2.12.2018)).

9. ובאשר לנסיבותיו האישיות של המערער, מעבר לכך, שכפי שכבר נאמר פעמים רבות, "במקרים שעניינם בעבירות מין קשות כנגד קטינים, נסוגות הנסיבות האישיות מפני חומרת המעשים" (ע"פ 1647/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 63 (9.1.2019)), הרי שהנסיבות שפורטו - היותו של המערער אדם לא צעיר, בעל משפחה, נעדר עבר פלילי - הן נסיבות "שגרתיות" במקרים של עבירות מין במשפחה ואין בהן מאומה המצדיק התערבות בעונש שהוגש על המערער.

הערעור נדחה.

ניתן היום, כ' חשוון תשפ"ה (21 נובמבר 2024).

רות רונן
שופטת

עופר גרוסקופף
שופט

דוד מינץ
שופט